

## Obsah

|                                                                                                             | str.: |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Úvod                                                                                                        | 5     |
| 1. Vznik a vývoj středoevropského pohoří Šumava a její přírody                                              | 8     |
| 1.1. Geologické budování Šumavy                                                                             | 8     |
| 1.2. Geomorfologické formování Šumavy                                                                       | 9     |
| 1.3. Přírodní podmínky Šumavy                                                                               | 11    |
| 1.4. Přírodní společenstva Šumavy                                                                           | 11    |
| 2. Vývoj osidlování hraničního pohoří Šumavy                                                                | 15    |
| 2.1. Postup osidlování                                                                                      | 15    |
| 2.2. Vývoj krajiny, lesní a zemědělské obhospodařování                                                      | 25    |
| 2.3. Exploatace přírodních zdrojů                                                                           | 30    |
| 2.4. Osídlení - lidová architektura, komunikace, turistika, vojenská území                                  | 34    |
| 3. Ochrana přírodních a kulturních hodnot Šumavy                                                            | 44    |
| 3.1. Vývoj ochrany Šumavy                                                                                   | 45    |
| 3.2. Přírodní fenomény                                                                                      | 48    |
| 3.3. Krajinné fenomény                                                                                      | 58    |
| 3.4. Kulturní fenomény                                                                                      | 61    |
| 3.5. Výchova obyvatel a turistů pobytem na Šumavě                                                           | 63    |
| 4. Ideologická vize bezzásahové divočiny versus racionální ekosystémová ochrana hodnot Šumavy               | 68    |
| 4.1. Ideologie hlubinné ekologie, puristický naturismus, ekologismus                                        | 69    |
| 4.2. Problematika divočiny                                                                                  | 73    |
| 4.3. Problematika spontánní přírodní sukcese                                                                | 80    |
| 4.4. Komplexní ekosystémový přístup                                                                         | 82    |
| 4.5. Legislativní ochrana lesa a hodnot Šumavy                                                              | 84    |
| 4.6. Varianty vývoje Šumavy                                                                                 | 87    |
| 5. Specifický význam Šumavy v Evropě                                                                        | 90    |
| 6. Praktický management Šumavy                                                                              | 96    |
| 6.1. Biodiverzita a její udržení                                                                            | 98    |
| 6.2. Lesní porosty a péče o ně                                                                              | 105   |
| 6.3. Bezlesí a péče o jeho citlivé využití a udržení                                                        | 118   |
| 6.4. Vodní režim Šumavy                                                                                     | 127   |
| 6.5. Krajina, sídelní lokality a péče o objekty a plochy osídlení - krajinný ráz, urbanismus a architektura | 136   |
| 6.6. Obce, obyvatelé a návštěvníci, rekreace a cestovní ruch                                                | 140   |
| 6.7. Ohrožení a nebezpečí vývoje Šumavy                                                                     | 155   |
| 6.8. Využití zkušeností                                                                                     | 161   |
| 6.9. Udržitelný vývoj Šumavy                                                                                | 171   |
| 7. Přehled obcí regionu Šumavy a jejich ochrany                                                             | 189   |
| 8. Závěr                                                                                                    | 192   |
| 9. Doslov (epilog)                                                                                          | 206   |
| Výběr literatury                                                                                            | 211   |
| Fotodokumentace                                                                                             | 221   |

## Přílohy – díl II

### A. Velkoplošná ochrana Šumavy

- A.1. Vymezené kategorie ochrany Šumavy
- A.2. Biosférická rezervace UNESCO a EVL versus NP a CHKO Šumava
- A.3. Zákon o NP Šumava a nová zonace

### B. Biogeografie bioregionu Šumavy

- B.1. Potenciální přirozená vegetace Šumavy
- B.2. Vegetační stupně a biochory Šumavy

### C. Přehled ochrany biotopů a organismů

- C.1. Chráněné biotopy Šumavy
- C.2. Chráněné, ohrožené, vzácné a významné taxony organismů na Šumavě
  - C.2.1. Rostliny Šumavy
  - C.2.2. Zvířena Šumavy
- C.3. Stromy Šumavy
  - C.3.1. Památné stromy
  - C.3.2. Historické smrky
  - C.3.3. Dřeviny Šumavy

### D. Osídlení Šumavy

- D.1. Přehled obcí – demografický vývoj, památky, ochrana přírody
  - D.1.1. Jihočeský kraj
  - D.1.2. Plzeňský kraj
- D.2. Ideový návrh skanzenu Pošumaví (z roku 2002)

### E. Turistické cíle a trasy

- E.1. Informace, parkoviště
- E.2. Vrcholy, vyhlídky a rozhledny
- E.3. Turistické trasy, naučné a zážitkové stezky, hraniční přechody
- E.4. Cyklistické trasy
- E.5. Zimní lyžařské běžecké trasy
- E.6. Hipostezky
- E.7. Vodácké trasy
- E.8. Rybářské vodní plochy

### F. Petice, interpelace, prohlášení

- F.1. Stanoviska k využívání stezky přes Modrý sloup z r. 2006
- F.2. Dopisy města Kašperské Hory premiérovi a ministrovi
- F.3. Požadavky města Volary
- F.4. Výzva k odpovědnému řešení přemnožení kůrovce na Šumavě z r. 2008
- F.5. Závěry konference Šumava na rozcestí z r. 2009
- F.6. Petice za zdravou Šumavu
- F.7. Petice Zachraňme Šumavu
- F.8. Petice za zastavení ekologické katastrofy v NP Šumava
- F.9. Stížnosti na nečinnost MŽP ČR 2010, 2011
- F.10. Otevřený dopis býv. premiéra M. Zemana
- F.11. Prohlášení Euroregionu Šumava – JZ Čechy
- F.12. Otevřený dopis lesníků, přírodovědců a univerzitních učitelů ministrovi ŽP
- F.13. Petice proti rozšiřování I. zóny
- F.14. Interpelace v senátu
- F.15. Veřejný ochránce práv a Šumava

### G. Porovnání vize ideologie bezzásahové divočiny a koncepce ekosystémově asistenčních intervencí přírodního vývoje

### H. Škody způsobené bezzásahovostí, pasivní ochranou, nedostatečným managementem a absencí monitoringu

### I. Ideologové bezzásahové „divočiny“

## Mapy (CD)

Mapa velkoplošné ochrany Šumavy (BR, EVL, PO, NP, CHKO)

Referenční mapy Šumavy (zaniklé obce, VVP Dobrá Voda, území zaplavené přehradou Lipno)

Někdejší návrh zón zemědělského využití Šumavy